



5

[alɛkol]

élève *m, f*

[ɛl:v]

žák, žačka

classe *f*

[klas]

třída

apprendre

[apɾã:dr]

učit se, dovídat se

tableau *m*

[tablø]

tabule, obraz

manuel *m*

[manüel]

učebnice

livre *m*

[li:vr]

kniha

exercice *m*

[egzersis]

cvičení

bic *m*

[bik]

propiska

Do ré mi fa sol, je vais à l'école
La si do ré mi, je lis et j'écris
Mais pour le calcul,
bulle bulle bulle...

[dorɛmifasol žavezalɛkol]

[lasidorɛmi žəli zɛžɛkri]

[mɛ purləkalkül]

[bül büľ büľ]

Do re mi fa sol, chodím do školy

La si do re mi, čtu a píšu

Ale z počtů,

koule, koule, koule... (doslovně: „bublina“)

stylo *m* [stilo] plnicí pero
crayon *m* [krejõ] tužka
cahier *m* [kaje] sešit
cartable *m* [kartabl] brašna, taška

**Mon petit frère apprend à lire,
à écrire et à compter.**

[mõptifre:r aprã ali:r aekri:r
eakõte]

Můj bratříček se učí číst, psát
a počítat.

**Notre institutrice est jeune
et gentille.**

[notrẽstitüttris ežõn ežãtij]

Naše učitelka je mladá a milá.

**L'instituteur corrige nos
devoirs.**

[lẽstitütõ:r kori:ž nõðøvua:r]

Učitel opravuje naše úkoly.

Il est assez sévère.

[iletasẽ seve:r]

Je dost přísný.

**Quelles sont tes matières
préférées ?**

[kelsõ tematje:r prefeze?]

Které jsou tvé oblíbené
předměty?

**J'aime la géographie et l'éduca-
tion physique.**

[žem lažõografi e lødukasjõ fizik]

Mám rád zeměpis a tělesnou
výchovu.



Faites l'exercice numéro deux !

[fet legzersis nũmõro dö]

Udělejte cvičení číslo 2!

Ce livre est à elle ?

[sãli:vr etael?]

To je její kniha?

Tu travailles bien.

[tũtravaj bã]

Pracuješ dobře.

**Alors tu as de bonnes notes,
hein ?**

[alo:r tüa døbonnot hẽ?]

Tak to máš dobré známky, že?

apprendre à parler français

[aprã:dr aparle frãse]

učit se mluvit francouzsky

étudier [eitudje] studovat

dessiner [dešine] kreslit

institutteur *m* [ẽstitütõ:r] učitel

institutrice *f* [ẽstitüttris] učitelka

élève modèle [e:le:v model]

vzorný žák, vzorná žačka

camarade *m, f de classe*

[kamarad døklas]

spolužák, spolužačka

matière *f* [matje:r]

látka, školní předmět

craie *f* [kre] křída

étui *m* [eui] pouzdro

gomme *f* [gom] guma

taille-crayon *m* [tajkrejõ]

ořezávátko

note *f* [not] známka, hodnocení

pause *f* [põ:z] přestávka, pauza

récré *f* [rekre] přestávka (hovorově)

récréation *f* [rekreasjõ]

přestávka, oddech

langue *f* [lã:g] jazyk

langue tchèque [lã:g tšek]

český jazyk

langue étrangère [lã:g eτραže:r]

cizí jazyk

sciences *f naturelles*

[sjã:s natürel] přírodní vědy,

přírodověda

biologie *f* [bioloži] biologie

éducation *f physique*

[eðukasjõ fizik] tělesná výchova

éducation *f artistique*

[eðukasjõ artistik]

umělecká výchova

(les) **mathématiques** *f*

[lẽmatẽmatik] matematika

(Vždy jen v množném čísle!)

histoire *f* [istua:r]

dějepis, příběh

Claude étudie le tchèque.

[klødětüdi lətšek]

Claude studuje češtinu.

C'est une langue difficile.

[setünlã:g difisil]

Je to těžký (obtížný) jazyk.

Et le français, c'est une langue facile ?

[e ləfrãse setünlã:g facil?]

A co francouzština, to je lehký (snadný) jazyk?

Non. Toutes les langues étrangères sont difficiles.

[nõ] [tutləlã:g zətrãže:r sōdifisil]

Ne, všechny cizí jazyky jsou obtížné.

Qui parle aussi anglais ?

[kiparłosi ãgle?]

Kdo mluví taky anglicky?

Serge parle allemand.

[serž parlalmã]

Serge mluví německy.

Passe-moi ton sac, s'il te plaît !

[pasmua tōsak siltəple]

Podej mi tvou tašku, prosím tě!

Et pour demain, vous n'oubliez rien, d'accord ?

[epurdəmə vunublijə rjē dako:r?]

A na zítřek nic nezapomenete, ano?

SHRnutí A VYSVĚTLENÍ

Ve větě **Quelles sont tes matières préférées ?** jste se setkali s tázacím zájmenem **které**. Další tázací zájmena (tzv. nesamostatná, protože se neobejdou bez podstatného jména) jsou tato:

Quel cartable est à elle ? [kelkartabl etael?]

Která brašna je její?

Quelle est ta langue étrangère préférée ?

[kele talã:geřtrãže:r preřeře?]

Který je tvůj oblíbený cizí jazyk?

Quels livres aimes-tu ? [kelli:vr emtú?]

Které knihy máš rád? (... se ti líbí?)

Samostatné zájmeno z nesamostatného vznikne spojením členu určitého s příslušným zájmenem: **lequel, laquelle, lesquels, lesquelles**:

Passe-moi le crayon, s'il te plaît !

[pasmua ləkrejō siltəple]

Podej mi (tu) tužku, prosím tě!

Lequel ? [ləkel] Kterou?

J'ai deux chambres. Tu prends laquelle ?

[že dōšã:br] [tūprã lakel?]

Mám dva pokoje. Který si vezmeš?

Donne-moi tes livres ! [donmua tɛli:vr]

Dej mi tvé knihy!

Lesquels ? [ləkel] Které?

Tímto tématem se budeme zabývat také na straně 70 a 78.

Připomeňme si dosud probraná slovesa:

být = être [etr], **mít** = avoir [avua:r], **dívat se** = regarder [rəgarde], **hrát si** = jouer [žue], **schovat** (schovávat) = cacher [kaše], **vstoupit** = entrer [ãtre], **mít rád** = aimer [eme], **lehnout si, spát** = se coucher [səkuše], **jíst** = manger [mãže], **bydlet** = habiter [abite], **nést** = porter [porte], **jmenovat se** = s'appeler [saple], **zapomenout** = oublier [ublijə], **mýt se** = se laver [səlave], **vzít, brát, dát si** = prendre [prã:dr] (prendre une douche), **učit se** = apprendre [aprã:ndr], **sednout si** = s'asseoir [sasua:r] (Assieds-toi!), **nacházet se** = se trouver [sə truve], **jít** = aller [ale], **dělat** = faire [fe:r] (... l'oiseau fait le nid dans les branches), **číst** = lire [li:r], **psát** = écrire [ɛkri:r], **počítat** = compter [kōte], **opravovat** = corriger [koriže], **pracovat** = travailler [travaje], **zapomenout** = oublier [ublijə], **podat, předat** = passer [pase] (toto sloveso má ještě další významy, např. **se passer** = stát se).

Slovesa **být** a **mít**, která už známe, jsou slovesa **nepravidelná**, protože jejich tvary nemůžeme odvodit ze žádného jednoduchého pravidla. Nepravidelných sloves je mnoho a i v naší sbírce jsou už některá další: **prendre, apprendre, aller, faire, s'asseoir, lire, écrire**. S jejich tvary se seznámíme později. Od této chvíle budeme nepravidelná slovesa označovat hvězdičkou. Ostatní uvedená slovesa jsou **pravidelná**, to znamená, že jejich tvary se mění podle určitého pravidla. Dokážete toto pravidlo sami odvodit z následujících příkladů?

aimer [əme] mít rád

J'aime écouter la musique. [žem ěkute lamüzik]

Rád(a) poslouchám hudbu.

Tu aimes ton frère. [tüem tōfre:r]

(Ty) máš rád(a) svého bratra.

Il **aime** (elle aime) Eddy. [ilem, elem edi]

(On) má rád, (ona) má ráda Eddyho.

Nous aimons notre jardin. [nuzemō notržardě]

(My) máme rádi (rády) naši zahradu. (Líbí se nám naše...)

Vous aimez votre chien. [vuzeme votršjě]

(Vy) máte rádi (rády) vašeho psa.

Ils (elles) aiment les bonbons. [ilzem, elzem ľebōbō]

(Oni) mají rádi, (ony) mají rády bonbóny.

Je regarde la télé. [žerogard lateľe]

Dívám se na televizi.

Tu joues dans la rue. [tüžu dālarü] Hraješ si na ulici.

Il parle à sa voisine. [ilparl asavuazin]

Mluví se sousedkou.

Nous mangeons à la cantine. [numāžō alakāntin]

Jíme ve (školní) jídelně.

Vous habitez en France ? [vuzabite āfrā:s?]

Bydlíte ve Francii?

Ils comptent leurs crayons. [ilkō:t lö:rkrejō]

Počítají své (jejich) tužky.

Nous parlons français. [nuparlō frāse]

Mluvíme francouzsky.

Papa travaille dans le jardin. [papatravaj dāľožardě]

Tatínek pracuje na zahradě.

CVIČENÍ

Přečti a přelož:

René dessine très bien. Je ne parle pas encore bien le français. Je vais me laver. Nous avons ce livre dans notre bibliothèque. J'aime les pauses. L'exercice numéro deux est difficile. Le français n'est pas ma matière préférée. Je vais corriger ton devoir. Voici notre classe. Voici notre bibliothèque. Je ne parle pas à ma voisine. Où habites-tu, en République tchèque ?

Odověz na otázky celou větou:

Où est le taille-crayon ? L'escargot porte sa maison sur le dos ? Tu es un élève modèle ? Qui est ton voisin dans la classe ? Comment s'appelle votre institutrice ? Quelles sont tes matières préférées ? Tu aimes la langue tchèque ? Vous travaillez bien à l'école ?

Přelož:

Podej mi mou učebnici, prosím tě. Mluvíš francouzsky? Němčina je taky velmi těžká. Cvičení číslo dvě je docela lehké. Podejte mi tu knihu, prosím. Promiňte, ta tužka je moje. Naše třída se nachází v prvním poschodí. Můj tatínek mluví s naším panem učitelem. Nepracuji moc dobře ve škole. Lucie není vzorná žákyně. (Ona) nemá ráda tělocvik. Můj strýc mluví francouzsky a anglicky. Mluvíme s naší sousedkou. Hrajeme si na ulici. Kdo jí taky hlemýždě? Naše učitelka je hodná. Není přísná. Máme rádi tělocvik.

Škrtni spojení, která nedávají smysl:

Notre institutrice est – une élève modèle, assez sévère, notre voisine.

C'est un livre – allemand, anglais, célibataire. J'ai dans mon cartable – un bic, une pause, un taille-crayon.

Maman corrige – la géographie, mes matières préférées, mes devoirs.

L'exercice numéro un est – jeune, dans la rue, dans la cantine.

Je regarde – ma voisine, Eddy, votre chien.

Le tchèque est une langue – blanche, gentille, difficile.

LES JEUX HRY

6

[ləžö]

jeu *m*

[žö]

hra

jouet *m*

[žue]

hračka

poupée *f*

[pupɛ]

panenka

nounours *m*

[nunurs]

plyšový medvídek

dormir

[dormi:r]

spát

(se) réveiller

[sərevejɛ]

probudit (se)

matin *m*

[matɛ]

ráno

sauter

[sotɛ]

skákat



**Je dors avec nounours, la nuit
Ma poupée me réveille le matin
Marelle, saute-moutons, à midi
Et le soir, je suis un petit lapin...**

[žədo:r aveknunurs lanüi]

[mapupɛ mərevej ləmatɛ]

[marel sotmutō amidi]

[ɛləsua:r žəsüi ɛptilapɛ]

Spím s plyšovým medvídkem v noci
Má panenka mě probouzí ráno
Nebe-pekle-ráj a přeskakovaná v poledne
A večer jsem králíček...



marelle *f* [marel]

nebe-pekló-ráj, „panák“

saute-mouton *m* [sotmutõ]

skákání přes „kózu“

(„kóza“ je ten, přes koho se přeskakuje)

midi *m* [midi] poledne

poussette *f* [puset] kočárek

balançoire *f* [balãsua:r]

houpáčka

terrain de jeux *m* [terẽdãžõ] hřiště

jeu de construction

[žõdãkõstrüksjõ] stavebnice

meccano *m* [mẽkanõ]

kovová stavebnice

jeux de balle [žõdãbal]

míčové hry

cache-cache [kaškaš]

hra na schovávanou

jouer à cache-cache

[žue akaškaš]

hrát si na schovávanou

jeux électroniques

[žõželektronik] počítačové hry

jeux de cartes [žõdãkart]

karetní hry

jeux de société [žõdãsosjẽtẽ]

společenské hry

jeu d'échecs [žõdẽšek] šachy

jouer aux échecs [žue õžẽšek]

hrát šachy

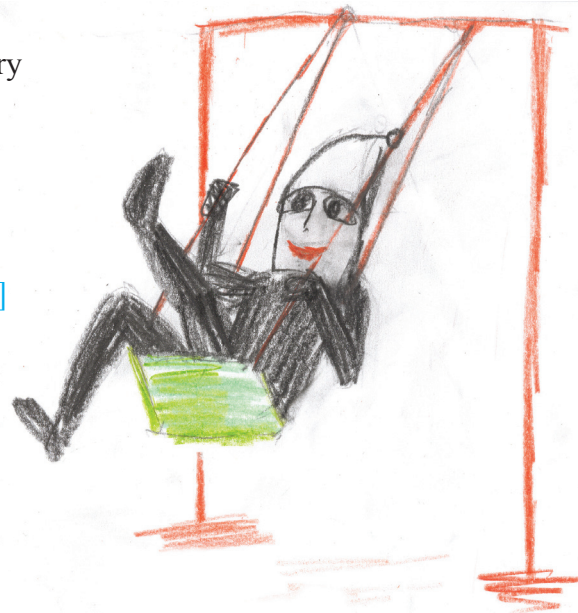
tricher au jeu [trišẽ õžõ]

podvádět, švindlovat při hře

gagner [gaņẽ]

vyhrát, vydělávat (peníze)

perdre [perdr] ztratit, prohrát



Ne triche pas ! [nẽtrišpa!]

Nepodváděj!

C'est ton tour maintenant.

[setõtu:r mẽtãnã]

Teď je řada na tobě.

Je joue souvent avec mes autos.

[žãžu suvã avekmẽžotõ]

Často si hraju se svými auty.

Jacqueline adore les jeux électroniques.

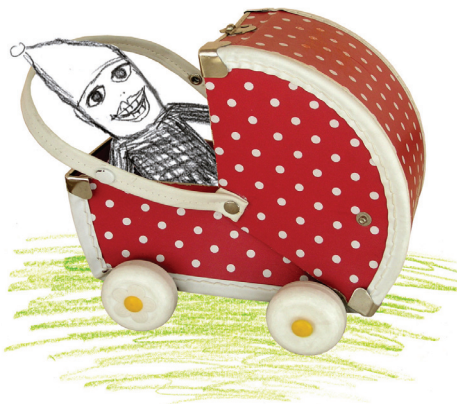
[žãklin adõ:r lẽžõželektronik]

Jacqueline zbožňuje počítačové hry.

Moi, je préfère les jeux de balle.

[mua žãpřẽfe:r lẽžõdãbal]

Já mám raději míčové hry.



C'est très intéressant.

[se trežẽtẽresã]

To je velice zajímavé.

Je veux gagner. [žãvõ gaņẽ]

Chci vyhrát.

Il ne veut pas perdre.

[ilnãvõpa perdr]

(On) nechce prohrát.

SHRnutí A VYSVĚTLENÍ

Vedle členu určitého **le, la, les** a neurčitého **un, une, des** budeme často používat také zájmena, kterými na věci ukazujeme **ten, ta, to, ti, ty: ce, (cet), cette, ces**. Například: **ce livre** [səli:vɾ] ta kniha, **cet étui** [setɛtɥi] to pouzdro, **cette poupée** [setpupɛ] ta panenka, **ces filles** [sɛfij] ty dívky, **ces cahiers** [sɛkajɛ] ty sešity, **ces étuis** [sɛzɛtɥi] ta pouzdra. Všimneme si, že tvar **cet** použijeme u podstatných jmen mužského rodu začínajících na samohlásku.

Je n'aime pas ce livre. [žənempa səli:vɾ]

Ta kniha se mi nelíbí.

Ce cahier n'est pas à toi. [sɛkajɛ nepaatura]

Ten sešit není tvůj.

Ce monsieur habite à Opava. [səmɛsjø abit aopava]

Ten pán bydlí v Opavě.

Cette demoiselle s'appelle Véronique.

[setdəmuazel sapel vɛronik]

Ta slečna se jmenuje Veronika.

Cette maison n'est pas jolie. [setmezø nepažoli]

Ten dům není pěkný.

Cette dame travaille bien. [setdam travajbjɛ]

Ta paní pracuje dobře.

Ces jeux sont amusants. [sɛžø sɔtamüzã]

Ty hry jsou zábavné.

Ces filles trichent. [sɛfij triš]

Ta děvčata podvádějí.

Už ve druhé lekci jsme se setkali se **záporem**:

c'est... = to je..., ce n'est pas = to není.

Přidejme k tomu ještě: **ce sont... = to jsou...**

ce ne sont pas... = to nejsou...

Ce sont mes crayons. [səsø məkrejø]

To jsou mé tužky.

Ce ne sont pas mes crayons. [sənəsøpa məkrejø]

To nejsou mé tužky.

Zatímco čeština k vytvoření záporu sloves potřebuje jen jedno slůvko **ne** (mám – **ne**mám, jsem – **ne**jsem), franština používá dvě: **ne** [nə] před slovesem a **pas** [pa] za slovesem. Pokud sloveso začíná na samohlásku, **ne**

se mění v **n'** a vysloví se dohromady s ním, jako tomu bylo například u **ce n'est pas** nebo v jiných případech. Vytvořit zápor u sloves, která už známe, by tedy nemělo být příliš těžké:

j'aime – je n'aime pas, je regarde – je ne regarde pas, tu manges – tu ne manges pas, ...

Stejně tvoří zápor i nepravidelná slovesa:

je prends – je ne prends pas (beru – neberu),

j'écris – je n'écris pas (píšu – nepíšu),

je lis – je ne lis pas (čtu – nečtu).

Ve druhé lekci jsme také měli výraz **cela ne fait rien = to nevadí** (doslovně přeloženo: „to nedělá nic“). Je to další typ záporu, kdy místo **pas** dáme za slovesný tvar **rien = nic**:

Charles ne mange rien ce soir. [šarl nəmãž rjɛ səsua:r]

Karel dnes večer nic nejí.

Opakem výrazu **nic** je **něco** (nebo také všechno, ale o tom až později). Francouzsky **něco** se řekne **quelque chose** [kelkəšø:z], doslova to znamená „nějaká věc“.

Tu as déjà quelque chose ? [túa dežã kelkəšø:z?]

Už něco máš?

Non, je n'ai encore rien. [nø žəne əko:r rjɛ]

Ne, nemám ještě nic.

Podobně vytvoříme zápor, chceme-li použít slovo

nikdy = jamais [žame]:

Marcel ne triche jamais au jeu. [marsel nətriš žame øžø]

Marcel při hře nikdy nepodvádí.

Nebo zápor ve významu **už ne = ne... plus** [nə plü]:

Antoine ne m'aime plus. [ãtuan nəmemplü]

Antonín mě už nemá rád.

Obdobné je to u záporu vyjádřeného slovem **nikdo =**

personne [person]:

Antoine n'aime personne. [ãtuan nemperson]

Antonín nemá rád nikoho.

A stejně tak u záporu **nikde = nulle part** [nülpa:r]:

Je regarde partout, mais Eddy n'est nulle part.

[žərgard partu me edi nenülpa:r]

Dívám se všude, ale Eddy nikde není.
Zápor zesílíme výrazem **vûbec ne = pas du tout**
[padûtu], **vûbec nic = rien du tout** [rjêdûtu]:

À l'école, ce n'est pas du tout amusant.

[alêkol sənepadûtu amüzâ]

Ve škole to vûbec není zábavné.

Ce soir, je ne mange rien du tout.

[səsua:r žənmã:ž rjêdûtu]

Dnes večer nebudu jíst vûbec nic.

Už mnohokrát se v našich poznámkách k překladům francouzských výrazů objevila vysvětlivka: „doslova“ nebo „doslovně“. Doslovné překlady někdy uvádíme proto, abyste snáze mohli objevit a pochopit způsoby, jakými francouzština tvoří své ustálené výrazy. Tyto způsoby jsou často velmi odlišné od těch, které známe z českého jazyka, a nám nezbude než se s tím smířit. Někdy jsou odlišnosti sotva patrné, jindy zásadní. Připomeňme si ty, s nimiž jsme se už setkali:

Ça va ? = doslova „To jde?“ přeložíme raději hovorově Máš (máte) se? Máš (máte) se dobře?

Merci bien = doslova „Děkuji dobře“ přeložíme

Děkuji pěkně

Merci beaucoup = doslova „Děkuji mnoho“ přeložíme

Děkuji mnohokrát

Cela ne fait rien = doslova „To nedělá nic“ přeložíme

To nevdí

Je suis né... = doslova „Jsem narozen...“ přeložíme

Narodil jsem se...

prendre une douche = doslova „vzít, brát (jednu, nějakou) sprchu“ přeložíme dát si sprchu

prendre un bain = doslova „vzít, brát (jednu, nějakou) koupel“ přeložíme vykoupat se

Je veux me laver = doslova „Já chci mě (u)mýt“ přeložíme Chci se umýt

saute-mouton [sotmutõ] můžeme zkráceně přeložit skákání přes kozu. Jenže (le) **mouton** [mutõ] je ovce.

Z toho plyne, že české děti skáčou přes „kосу“, francouzské, belgické a další francouzsky mluvící přes „ovci“ nebo „beránka“. Kosa se totiž řekne (la) **chèvre**

[še:vr]. Vidíme tedy, že je lépe zapamatovat si celý výraz, a ne pouze jednotlivá slova, jež ho tvoří.

CVIČENÍ

Utvoř zápornou větu:

Je suis né à Marseille [marsej]. Je dessine mon père. Elle étudie toujours la géographie. Claude saute. Ce matin, nous jouons à saute-mouton. Vous comptez bien. Ils habitent à Namur [namü:r] (město v části Belgie, kde se mluví francouzsky). Ils jouent aux échecs. J'aime jouer aux cartes. Je fais mes devoirs le soir. Je prends tout. Tu vois tout. Ils travaillent le soir. Anne adore les jeux de société. Ils aiment les jeux de construction. Tu regardes la télé.

Utvoř kladnou větu:

Je ne veux pas prendre une douche. Je ne veux pas jouer aux échecs. Nous ne jouons pas souvent à cache-cache. Mes sœurs n'aiment pas beaucoup les jeux de société. Ce n'est pas votre tour maintenant. Ils ne mangent jamais le matin. Tu n'as encore rien ? Je ne dors plus avec mon nounours la nuit. Je ne prends rien. Nous n'écoutons pas la musique. Yannick ne mange pas beaucoup le soir. Les langues étrangères ne sont pas difficiles.

Přelož:

Už něco máte? Ty nemáš rád míčové hry? Už nejsem doma. Už nekreslím. Už nestuduji. Claude už neskáče. Už nebydlím v Praze. Už se nedíváš na televizi? Už nejsem králíček. Nemám nic. Nečtu nic. Nikdy se nedívám na televizi. Nikdy nejím hlemýžď. Nechci si dát sprchu. Chci jít na záchod. Tady je naše hřiště. Mé tužky nikde nejsou. S nikým si nehraju. Ve škole už nepracuji. Doma to není vûbec zábavné. Má sestra nemá ráda míčové hry. Filip, Jana, Patrik a Antonín hrají šachy.

Utvoř správná spojení:

J'apprends	des cahiers d'élèves.
Irène parle	à Liberec.
Pierre n'habite plus	à parler français.
Ma mère corrige	anglais.

LES COULEURS



BARVY

7

[ləkulö:r]

brun, brune

[brë, brün]

hnědý, hnědá

oeil *m*

[öj]

oko

(les) yeux

[ləzjö]

oči

(les) lèvres *f*

[lə:vr]

rty

rouge

[ru:ž]

červený, červená

cheveu *m*

[šövö]

vlas

cheveux

[šövö]

vlasý

noir, noire

[nua:r]

černý, černá

Mon crayon brun est pour tes yeux

Pour tes lèvres, le rouge

Pour tes cheveux, le noir

Et pour ton cœur ? Le vert-espoir

[mökrejöbrë e purtežjö]

[purtele:vr læru:ž]

[purtešövö lænua:r]

[epurtökö:r?] [ləve:respua:r]

Má hnědá pastelka je pro tvé oči

Pro tvé rty ta červená

Pro tvé vlasý ta černá

A pro tvé srdce? Ta zelenonadějná

vert, verte [ve:r, vert]

zelený, zelená

espoir m [espua:r]

naděje

blanc, blanche [blā, blā:š]

bílý, bílá

gris, grise [gri, gri:z]

šedý, šedá

bleu, bleue [blō]

modrý, modrá

jaune [žon]

žlutý, žlutá

violet, violette [vjole, vjolet]

fialový, fialová

rose [rō:z]

růžový, růžová

brun clair [brēkle:r]

světlehnědý, světlehnědá

Quelle est ta couleur préférée ?

[keletakulō:r prēfēre?]

Která je tvá oblíbená barva?

J'aime toutes les couleurs.

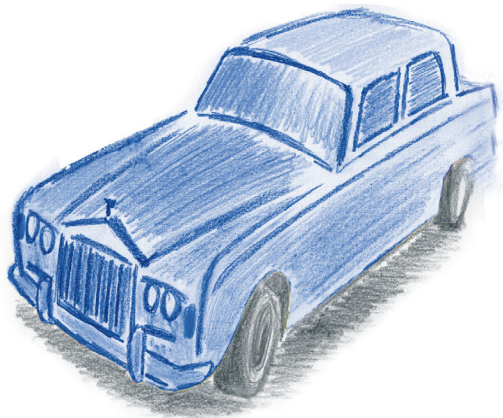
[žem tutlekulō:r]

Mám rád všechny barvy.

Le vert est la couleur de l'espoir.

[lōve:r e lakulō:r dōlespua:r]

Zelená je barva naděje.



De quelle couleur est votre voiture ?

[dəkelkulō:r e votrvuatü:r?]

Jakou barvu má vaše auto?

(Jaké barvy je vaše auto?)

Notre voiture est bleu foncé.

[notrvuatu:r e blōfōšē]

Naše auto je tmavomodré.

Catherine est blonde.

[katrin eblō:d]

Kateřina je blondýna.

Elle a les cheveux très clairs.

[ela leššvō trekle:r]

Má velmi světlé vlasy.

Le violet et le rose sont deux couleurs différentes.

[ləvjole e lōrō:z sō dōkulō:r difē-rā:t]

Fialová a růžová jsou dvě různé barvy.

Moi, je préfère le rose. Et toi ?

[mua žōprefe:r lōrō:z e tua?]

Já mám raději růžovou, a ty?

Pour moi, c'est le blanc.

[purmua selōblā]

Pro mne je to bílá. (Já bílou.)

Mais le blanc, ce n'est pas une couleur !

[me lōblā sənepaünkulō:r!]

Ale bílá, to není barva!

Mais si ! C'est une couleur très jolie.

[me si!] [setünkulō:r trežoli]

Ale ano. To je velmi pěkná barva.

Alors moi, je préfère le noir.

[alō:mua žōprefe:r lōnuar]

A já mám zase nejraději černou.



SHRNUTÍ A VYSVĚTLENÍ

Pamatujme si, že ve franštině – na rozdíl od českého jazyka – stojí **přídavná jména** (jména vyjadřující vlastnosti) většinou za podstatnými jmény. A mluvíme-li o tom, jakou barvu věci mají, je tomu tak dokonce vždy.

Také si zapamatujeme, že složené výrazy jako např. **bleu foncé** = tmavomodrý, **brun clair** = světlehnědý a jiné zůstávají beze změny jak v mužském a ženském rodě, tak i v množném čísle:

un crayon vert clair [ünkrejð verkle:r] světlezelená tužka, **une voiture bleu foncé** [ünvuatu:r blöföse] tmavomodré auto, **des maisons gris clair** [ðemežö grikle:r] světlešedé domy.

Už jsme se setkali s různými druhy a tvary **zájmen**. Vedle zájmen osobních nepřízvučných (těch, za nimiž následuje sloveso) **je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles** jsme užívali také přízvučná zájmena (ta, která stojí samostatně, to je bez slovesa) **moi, toi, lui, elle, nous, vous**. Scházel nám jen tvar **oni = eux** [ö:]. U zájmena **ony** je přízvučný i nepřízvučný tvar stejný – **elles**. Stejně tak u **elle, nous** a **vous**.

Často se setkáme s případy, že **moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles** jsou doplněny spojovníkem a slůvkem **même** [mem], v množném čísle **mêmes** [mem], které znamená **sám, sama (sami, samy): moi-même** [muamem] já sám, **toi-même** [tuamem] ty sám, ty sama, **lui-même** [lüimem] on sám, **elle-même** [elmem] ona sama, **nous-mêmes** [numem] my sami, my samy, **vous-mêmes** [vumem] vy sami, vy samy, **eux-mêmes** [ömem] oni sami, **elles-mêmes** [elmem] ony samy.

Tyto tvary však nepoužijeme, chceme-li sdělit, že je někdo sám doma (o tom později), nýbrž tehdy, chceme-li poukázat na osobu nebo věc, od níž se děj odvíjí. Toto zdůraznění čeština vyjádří například slovem **dokonce**:

Papa lui-même aime mes cheveux bleus.

[papalüimem emmešävöblö]

Dokonce i tatínkovi se líbí mé modré vlasy.

La maison elle-même n'est pas très jolie, mais son jardin est super !

[lamežö elmem nepatrežoli mesöžardě esüpe:r!]

Samotný dům není moc hezký, ale (jeho) zahrada je super!

Antoine aime surtout soi-même.

[ätuan emsürtu suamem]

Antonín má rád hlavně sebe samého.

Umíme už také vyjádřit, že **něco někomu patří**, že **něco něčí je**. Vedle už známého způsobu pomocí slůvka **de** (le livre de mon père) nebo zájmen **mon, ton...** můžeme použít vazbu s **à**:

C'est à moi. [setamua]

To je moje.

C'est à elle. [setael]

To je její.

Ce crayon est à lui. [səkrejð etalüi]

Ta tužka je jeho.

Cette chaise est à nous. [setše:z etanu]

Ta židle je naše.

Ces papiers sont à eux. [sepapjə sötäö:]

Ty papíry jsou jejich.

Ces roses sont à elles. [seʁo:z sötael]

Ty růže jsou jejich.

Celé schéma přivlastňovacích zájmen **mon, ma, ton, ta, son, sa** atp. je následující:

mon ordinateur [monordinatö:r] můj počítač

ton nounours [tönunurs] tvůj medvídek

ma voiture [mavuatu:r] moje vozidlo

ta chambre [tašā:br] tvůj pokoj

mes yeux [mežjö] mé oči

tes yeux [težjö] tvé oči

mes tantes [meťā:t] mé tety

tes mains [teṁě] tvé ruce

son mouton [sömutö] jeho beránek

sa chèvre [saše:vr] jeho koza

ses cheveux [sešävö] jeho, její vlasy

ses fleurs [seflö:r] jeho, její květiny

notre garage [notrgara:ž] naše garáž
 votre logement [votrložmã] váš byt
 notre tante [notrtã:t] naše teta
 votre cour [votrku:r] váš dvůr
 nos parents [no:parã] naši rodiče
 vos copains [vo:kopẽ] vaši kámoši
 nos fenêtres [no:fenet] naše okna
 vos chansons [vošãsõ] vaše písně
 leur instituteur [lø:rẽstitõtõ:r] jejich učitel
 leur adresse [lø:radres] jejich adresa
 leurs amis [lø:rzami] jejich přátelé
 leurs fleurs [lø:rflõ:r] jejich květiny

A teď trochu z jiného soudku. Chceme-li se přidat k nějakému stanovisku, uijeme slovo **aussi** [osi] taky, také:

Nous avons un chien. [nuzavõ ešjẽ]

Máme psa.

Nous avons aussi un chien. [nuzavõ osi ešjẽ]

My taky máme psa.

Pokud s někým mluvíme a chceme k zápornému tvrzení přidat i naše záporné stanovisko, použijeme formuli **non plus** [nõplü] také ne:

Nous n'habitons pas à Prague. [nunabitõpa aprag]

Nebydlíme v Praze.

Nous non plus. [nunõplü]

My taky ne. (Ani my ne.)

Je n'aime pas les mathématiques.

[žãnempa lematematik]

Nemám rád matematiku.

Moi, je ne les aime pas non plus.

[mua žãnlezempanõplü]

Já ji taky nemám rád. (Ani já ji nemám rád.)

Pokud s někým mluvíme a chceme na zápornou větu nebo otázku odpovědět kladně, neřekneme **oui** nýbrž **si**, často ve spojení s **mais**:

Mais si! = Ale ano!

Tu n'as encore rien ? [tüna äko:r rjẽ?]

Ještě nic nemáš?

Mais si, j'ai déjà un joli dessin. [mesi žẽdeža ežolidesẽ]

Ale ano, mám už pěknou kresbu.

CVIČENÍ

Přečti a přelož:

Les cheveux bleus, rouges et violets. Un crayon vert. Une rose jaune. Des roses blanches. Une armoire blanche. Une salle de bains très claire. Un docteur gentil. Le fauteuil très mou. Les yeux noirs. Une maison brun foncé. La chanson n'est pas jolie. Quelle est ta couleur préférée ?

Přelož:

Mám nový počítač. Moje teta má taky nový počítač. Růžová je tvá oblíbená barva? Ne, nemám rád růžovou. Já taky nemám rád růžovou. Moje oblíbená barva je černá. Maminka má taky ráda černou. Už nemáte psa tvé babyčky? Ale ano, je v obýváku. Jakou barvu má tvůj kočárek?

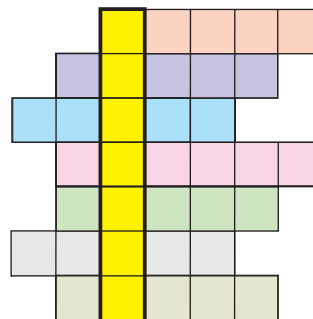
Utvoř otázky a odpovědi dle vzoru:

De quelle couleur est le tableau dans votre classe ?

Le tableau dans notre classe est vert foncé.

Jakou barvu má vaše koupelna? Jakou barvu mají tvé vlasy? Jakou barvu mají vlasy tvého tatínka? Jakou barvu má váš dům? Jakou barvu mají tvé oči? Jakou barvu mají oči tvé maminky? Jakou barvu mají rty tvé maminky? Jaká je její oblíbená barva? Jaká je tvoje oblíbená barva?

Vylušti doplňovačku a její tajenku:



světlý

černá

žlutý

[blõ:d]

modrá

hnědá

šedá